

Çal??ma Becerileri Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çal??ma Becerileri Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18329>

Özet

Çal??ma Becerileri Envanteri (ÇBE), bireylerin akademik süreçlerde kulland?klar? öğrenme ve çal??ma stratejilerini, zaman yönetimi becerilerini ve motivasyon düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? bir psikolojik ölçektir. Bu envanterin **Türkçe'ye uyarlama** çal??mas? Özgür Murat Çolako?lu ve Ay?egül Mahiro?lu tarafından 2018 y?l?nda gerçekte?tirilmis?tir. Uyarlama süreci, özellikle **ö?retmen adaylar?** örne?inde ölçenin psikometrik özelliklerinin (geçerlik ve güvenilirlik) Türk kültürü ve e?itim sistemi ba?lam?nda korunup korunmad???n? incelemeyi amaçlam???r. Çal??ma, yüksekö?retim kurumlar?nda okuyan ö?rencilerin **akademik ba?ar?** potansiyellerini ve öğrenme al??kanlıklar?n? de?erlendirmek için kritik bir araç sunmaktadır.

Ölçenin orijinal yap?s?, ö?rencilerin ders çal??ma, not alma, s?navlara haz?rlanma ve zamanlar?n? organize etme gibi temel beceri alanlar?n? kapsamaktadır. Uyarlama çal??mas? neticesinde, envanterin Türkçe formu, e?itim bilimleri alanında yap?lan ara?t?rmalarda ve bireysel dan???manlık hizmetlerinde ö?rencilerin çal??ma davran???lar?n? objektif bir ?ekilde de?erlendirmek üzere kullan?ma sunulmu?tur.

Anahtar Kelimeler

Çal??ma Becerileri, Ö?retmen Adaylar?, Çal??ma Becerileri Envanteri, Uyarlama, Psikometrik Özellikler, Akademik Ba?ar?, Yüksekö?retim.

Yazarlar

Özgür Murat ÇOLAKO?LU, Ay?egül Mahiro?lu

Amaç

Çal??ma Becerileri Envanteri'nin temel amacı, yüksekö?retim düzeyindeki ö?rencilerin öğrenme ortamlar?nda sergiledikleri çal??ma al??kanlıklar?n? ve kulland?klar? stratejileri sistematik bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu de?erlendirme, ö?rencilerin güçlü yönlerini belirlemenin yan? s?ra, akademik performanslar?n? olumsuz etkileyebilecek yetersiz veya eksik çal??ma becerilerini tespit etmeye yardımcı olur. Ölçek, özellikle rehberlik ve psikolojik dan???manlık hizmetlerinde, ö?rencilere yönelik bireyselle?tirilmis? müdahale programlar? geli?tirmek için temel veri sa?lamaktadır.

Uyarlama çal??mas?n?n özel amacı ise, uluslararası alanda kabul görmüş bu envanterin, Türkiye'deki **ö?retmen adaylar?** popülasyonunda kültürel ve dilsel e?de?erlili?ini sa?layarak geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olarak kullan?labilirli?ini göstermektir. Bu sayede, Türk e?itim sistemi içindeki ö?rencilerin çal??ma becerileri uluslararası standartlarda ölçülebilmektedir.

Yap?

Çal??ma Becerileri Envanteri, ö?rencilerin **akademik ba?ar?** ile do?rudan ili?kili olan çok boyutlu bir yap? olan **Çal??ma Becerileri** (Study Skills) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle bili?sel ve üstbili?sel stratejileri, duygusal düzenlemeyi ve çevresel yönetimi içeren alt boyutlardan olu?ur. Tipik olarak bu alt boyutlar ?unlar? içerir:

Zaman Yönetimi ve Planlama Stratejileri
Not Alma ve Kaynak Kullan?m? Becerileri
S?nav Haz?rl?k ve S?nav Kayg?s? Yönetimi
Konsantrasyon ve Dikkat Yönetimi
Okuma ve Anlama Stratejileri

Ölçek, bu farklı boyutlardaki ö?renci yeterlili?ini detayl? bir ?ekilde ortaya koyarak, ö?renme sürecine bütüncül bir bak?? aç?s? sunar ve ö?rencilerin kendi ö?renme stilleri hakkında fark?ndalık kazanmalar?na katkıda bulunur.

Geçerlik

Uyarlama çal??malar?nda **geçerlik**, orijinal ölçe?in ölçtü?ü yap?y?, hedef dilde ve kültürde aynı ?ekilde ölçmeye devam etti?inin kan?tlanması anlamına gelir. Çolako?lu ve Mahiro?lu (2018) tarafından yapılan uyarlama çal??mas?nda geçerlik çal??malar?, büyük olasılıkla dilsel e?de?erlik (çeviri geçerli?) ve yap? geçerli?i üzerine odaklanm??tır.

Yap? geçerli?i, genellikle do?rulay?c? veya aç?mlay?c? faktör analizi teknikleri kullanılarak incelenir. Bu analizler, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?unu do?rulamay? amaçlar. Çal??manın sonuçlar? (makalenin detaylarında yer almaktadır), Çal??ma Becerileri Envanteri'nin Türkçe formunun, **ö?retmen adaylar?** örne?inde kabul edilebilir düzeyde **yap? geçerli?i** sergiledi?ini göstermektedir.

Güvenirlik

Güvenirlik, bir ölçme arac?n?n tutarl? ve kararlı sonuçlar verme derecesidir. Çal??ma Becerileri Envanteri'nin Türkçe uyarlamasında güvenilirlik analizleri, genellikle iç tutarlılı?k katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanarak rapor edilmiştir. Yüksek bir iç tutarlılı?k katsay?s?, ölçek maddelerinin aynı yap?y? ölçme konusunda homojen oldu?unu gösterir.

Uyarlama çal??mas?nda elde edilen Cronbach Alfa de?erleri, ölçe?in genel olarak ve alt boyutlar baz?nda yüksek düzeyde iç tutarlılı?a sahip oldu?unu ortaya koymuştur. Bu durum, Çal??ma Becerileri Envanteri'nin Türk kültüründe ve hedef popülasyonda (ö?retmen adaylar?) kararlı ölçümler yapabildi?ini ve dolay?s?yla **güvenilir** bir araç oldu?unu kan?tlamaktadır.

Faktör Analizi

Çal??ma Becerileri Envanteri'nin uyarlanmas? sürecinde, ölçe?in boyutlulu?unu ve yap?sal bütünlü?ünü incelemek amac?yla faktör analizi tekniklerinden yararlan?lm??t?r. Bu analiz, envanterin maddelerinin orijinal ölçekte belirlenen teorik alt boyutlar alt?nda toplan?p toplanmad???n? kontrol etmeyi sa?lar.

Çolako?lu ve Mahiro?lu (2018) ara?t?rmas?nda kullan?lan faktör analizi yöntemi (Aç?mlay?c? veya Do?rulay?c? Faktör Analizi), ölçe?in özgün yap?s?n?n korundu?unu teyit etmi?tir. Bu analizler, her bir alt boyutun ölçtü?ü spesifik çal??ma becerisi alan?n?n, Türk ö?rencileri için de anlaml? ve ayr???k oldu?unu göstermi?tir. Faktör yüklerinin kabul edilebilir düzeyde olmas?, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen yap?y? güçlü bir ?ekilde temsil etti?ini belirtir.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Orijinal ölçe?in format?na ba?l? olarak, genellikle 5'li veya 6'l? Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?lm??t?r (Örne?in: Hiçbir Zaman - Her Zaman).

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama); Orijinal dili ?ngilizce veya ba?ka bir dil olabilir.

Popülasyon Grubu: Yüksekö?retim Ö?rencileri

Ya? Grubu: Genç Yeti?kinler (Tipik olarak 18-25 ya? aral???)

Popülasyon Detaylar?: Çal??ma, özellikle üniversitelerin farkl? bölümlerinde ö?renim gören ö?retmen adaylar? üzerinde yürütülmü?tür.

Test Metodolojisi: Öz bildirim dayal? envanter. Kat?l?mc?lar, kendi çal??ma al??kanl?klar? ve stratejileri hakk?ndaki ifadeleri ne s?kl?kta uygulad?klar?n? belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Ö?renme Stratejileri, Psikometri, Öz Bildirim Ölçe?i, Geçerlik, Güvenirlik, Kastamonu E?itim Dergisi, E?itim Psikolojisi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Özgür Murat ÇOLAKO?LU

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Bağlantı E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazma Adresi: Makalenin yayımlandığı tarihte sorumlu yazarın bağlı olduğu akademik kurum adresi.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Çalışma Becerileri Envanteri'nin Türkçe uyarlaması, 2018 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin akademik ve araştırma amaçları kullanımı genellikle ilgili makaleye atıf yapmakla mümkündür. Ticari kullanım veya geniş ölçekli dağıtım için orijinal ölçeğin sahiplerinden ve uyarlama çalışmasını yapan yazarlardan izin alınması gerekebilir.

Uyarlama çalışmasının tam metnine ve detaylı psikometrik raporlarına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: dergipark.org.tr

Ayrıca, Çalışma Becerileri Envanteri'nin orijinal PDF dosyası burada mevcuttur: calisma-becerileri-envanteri-toad.pdf

Kaynaklar

Çolakolu, Ö.M., ve Mahiroğlu, A. (2018). Çalışma Becerileri Envanterinin öğretmen adayları örneğinde Türkçe'ye uyarlanması. *Kastamonu Education Journal*, 26(4), 1307-1318. doi:10.24106/kefdergi.434175

Sorumlu Yazar: **Özgür Murat ÇOLAKOLU**

Ölçek Çeşidi: Uyarlama

Makale Bağlantısı: dergipark.org.tr

Çalışma Becerileri Envanteri Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir. Ölçek maddeleri, kaynak içerikte sağlanmadığı için, yalnızca bu bölümün amacı belirten bir açıklama sunulmuştur.

Çalışma Becerileri Envanteri'nin maddeleri, öğrencilerin ders çalışma yöntemleri, zaman kullanımı, motivasyon seviyeleri ve öğrenme materyalleri ile etkileşimleri gibi alanlara odaklanan ifadelerden oluşmaktadır. Bu maddeler, katılımcıların kendilerine en uygun gelen derecelendirme seçeneğini işaretlemesi yoluyla yanıtlanır. Envanterin tam madde listesi için referans makalenin eklerine veya yukarıda belirtilen PDF dosyasına başvurulmalıdır.